

Sygn. akt IV CSK 81/19

POSTANOWIENIE

Dnia 11 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z wniosku Parafii Rzymskokatolickiej p.w. (...) w I.
przy uczestnictwie E. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w P.

o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 11 lipca 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w B.
z dnia 6 września 2018 r., sygn. akt II Ca (...),

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- II. zasądza od wnioskodawcy na rzecz uczestnika kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni Parafia Rzymsko - Katolicka p.w. (...) w I. wniosła od postanowienia Sądu Okręgowego w B. z dnia 6 września 2018 r., wydanego w sprawie o ustanowienie służebności przesyłu, skargę kasacyjną opartą na obu podstawach przewidzianych w art. 398³ § 1 k.p.c. Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżąca wskazała, że „prawidłowe zastosowanie art. 121 pkt 4 k.c. w zw. z art. 123 § 1 pkt 1 k.c. w zw. z art. 175 k.c. oraz art. 60 ust. 1 pkt 1 i pkt 5 oraz art. 61 ust. 1 pkt 2) i art. 63 ust. 1 pkt 1) 2) 3) i 4) ustawy z 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1169 ze zm.), w ustalonym stanie faktycznym tej sprawy, stanowiącym element uzasadnienia niniejszego wniosku, wymaga wykładni obowiązujących przepisów w zakresie zawieszenia biegu zasiedzenia służebności gruntowych i służebności przesyłu w okresie gdy wnioskodawca jako właściciel nieruchomości wcześniej bezprawnie wywłaszczonych na skutek działań politycznych PRL nie miał możliwości odzyskania własności swojej nieruchomości. Sytuacja taka trwała aż do zakończenia postępowania regulacyjnego przed Komisją Majątkową, które doprowadziło do zwrotu wywłaszczonej nieruchomości.” Zdaniem wnioskodawczyni, „wymaga również oceny i wykładni przepisów dopuszczających zasiedzenie służebności przesyłu w czasie trwającego postępowania regulacyjnego, i czy możliwe jest przyjęcie istnienia dobrej wiary podmiotu publicznego, jakim jest uczestnik postępowania, w objęciu w posiadanie służebności przesyłu, a wcześniej służebności gruntowej w czasie, gdy nieruchomość jest odzyskiwana w postępowaniu regulacyjnym a nawet dopuszczenie możliwości zasiedzenia służebności przesyłu wprowadzonej do katalogu praw rzeczowych w 2008 r. - zasiedzenie tej służebności w 2011 r. przyjmując dobrą wiarę uczestnika.” Skarżąca, odwołując się do swoich wywodów, podniosła także, że „wobec takiego uzasadnienia stanowiska sądów obu instancji skarga dodatkowo powinna być uznana za oczywiście uzasadnioną, gdy nie rozstrzygnięto w obu instancjach istotnych kwestii postawionych przez wnioskodawcę”.

W odpowiedzi na skargę uczestniczka E. sp. z o.o. w P. wniosła o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania oraz o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli wystąpi przynajmniej jedna z przyczyn określonych w tym przepisie, co powinno zostać wykazane i należycie uzasadnione przez składającego wniosek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Warunki, jakim powinno odpowiadać prawidłowe uzasadnienie wniosku zostały wszechstronnie wyjaśnione w ustabilizowanym orzecznictwie Sądu Najwyższego, jednak uzasadnienie zawarte w skardze ich nie spełnia.

Skarżąca nie sformułowała prawidłowo żadnej z przyczyn przyjęcia skargi do rozpoznania. W obszernych i nieuporządkowanych wywodach skargi można doszukać się nawiązania do przyczyn określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c., jednak bez wymaganego uzasadnienia.

Skuteczne powołanie się na przyczynę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga poza precyzyjnym sformułowaniem określonego, dotychczas nierozwiązanego problemu prawnego o charakterze abstrakcyjnym oraz wskazaniem przepisu stanowiącego źródło jego powstania, zaprezentowania argumentacji wykazującej istnienie na tle tego problemu rozbieżnych ocen prawnych i występowanie poważnych trudności w jego rozwiązaniu oraz przekonania, że jest ono istotne (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 12 grudnia 2013 r., IV CSK 384/13, nie publ.).

Uzasadniając wniosek z powołaniem się na przyczynę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., a zatem na potrzebę dokonania wykładni przepisów prawa, należy poza ich powołaniem wyjaśnić w drodze stosownej argumentacji prawnej, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne dotyczące tych przepisów oraz przekonującej o tym, że nie doczekały się one dotychczas wykładni ewentualnie, że na ich tle w judykaturze ujawniły się istotne rozbieżności, które należy wykazać przez przytoczenie konkretnych orzeczeń zapadłych w podobnych

stanach faktycznych i prawnych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2015 r., III CSK 59/15, OSNC 2016, nr 2, poz. 29).

Powołując się na oczywistą zasadność skargi, a zatem na przyczynę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., skarżąca powinna przede wszystkim przedstawić stosowną argumentację prawną zmierzającą do wykazania kwalifikowanego, ewidentnego naruszenia wskazanych w skardze przepisów prawa, możliwego do stwierdzenia bez merytorycznej analizy zaskarżonego orzeczenia oraz podstaw kasacyjnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49 i z dnia 11 sierpnia 2011 r., IV CSK 163/11, niepubl.).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie spełnia wymaganych warunków i zostało sporządzone w sposób, który odpowiada uzasadnieniu podstaw kasacyjnych.

Skarżąca zrelacjonowała przebieg dotychczasowego postępowania, przedstawiła własne oceny oraz krytykę stanowiska Sądu, a potrzebę wykładni przepisów osadziła w konkretnych okolicznościach sprawy, w istocie zmierzając do potwierdzenia trafności postawionych w skardze zarzutów. W uzasadnieniu nie zostały określone poważne wątpliwości w zakresie wnioskowanej wykładni, brak też wykazania rozbieżności w orzecznictwie sądów. Nie zostało także sformułowane zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., ani powołane argumenty, które mogłyby przekonać, że w sprawie pojawił się istotny, abstrakcyjny, nierozwiązany dotąd problem prawny, budzący poważne wątpliwości i wymagający rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy. Powołując się w końcowej części uzasadnienia „dodatkowo” na oczywistą zasadność skargi, skarżąca ogólnikowo powtórzyła zarzucane błędy sądów, bez argumentów zmierzających do przekonania o oczywistym naruszeniu przepisów i jego wpływie na wydanie ewidentnie nieprawidłowego postanowienia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15, niepubl. i z dnia 23 maja 2018 r., I CSK 36/18, niepubl.).

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., rozstrzygając o kosztach postępowania kasacyjnego stosownie do art. 520 § 2 k.p.c.